

Тут щедрі кетяги калини та соловейки спів в долині

Здоров'я з роси та води

У Бутейках, що належать до Великовербченської сільської ради, чимало ошатних будинків. У центрі села великими очами-вікнами дивляться на перехожих школа, дитячий садок, клуб, магазин, кафе... Мабуть, у засніжений день, коли завітали сюди, найчепурніше виглядав ФАП. Господарює тут Марія Кокора. Вона дбає про кожного із 718 жителів. Особлива турбота медпрацівника - діти. Понад 100 з них навчається в школі, 16 хлопчиків і дівчаток відвідують дитячий садок. Радіє завідувачка, що в селі поки що не критична демографічна ситуація, але народжуваність усе-таки в останні роки зменшується.

Посаду завідуючої ФАПом Марія Григорівна обіймає не один десяток років. За цей час здобула чималий досвід роботи, добре вивчила своїх односельців. Її старання, уміння цінують не тільки бутейківці, звертаються навіть жителі сусідніх сіл. Жінка готова прийти на допомогу кожному. Не на словах, а на ділі дбає, щоб мали люди здоров'я з роси та води. Поряд з Марією Григорівною працює її донька Ірина. Вона закінчила медучилище, але, щоб перейняти досвід матері, погодилася навіть працювати під її началом санітаркою.

Знають у Бутейках і Петра Макаренка. У цього чоловіка, батька трьох доньок, теж золоті руки. За що не візьметься - зробить; навіть меблі вмیه виготовляти. І, повірте на слово, дуже гарні Здоров'я його підводить, але в міру сил господарює на землі. Допомогає в цьому конячка, яку чи то жартома, чи округу турист. Про хобі чоловіка писали "Сарненські новини", обласні газети. Щоб зрозуміти, чому обрав його, доречно, напевно, згадати народну приказку: лихо не без добра. Перенісши інфаркт, за порадою лікаря сів на велосипед. Так і захопився своєрідним для нього туризмом: побував у Рівному, Житомирі, Тернополі, Львові, Луцьку, Бресті, Москві, Брянську, Пінську, Гомелі, Дубровиці... Останнє місто назвала не випадково. Розповідав Петро Семенович, що воно йому дуже сподобалося: розташоване на пагорбі, зелене, чисте, з невеличкими храмами... Одно слово, припало до душі. До речі, цьогоріч цей райцентр відзначатиме своє тисячоліття. Таким солідним віком, схоже, не може похвалитись жодне місто в Рівненській області.

Має Петро Макаренко й ще одне, найулюбленіше, захоплення – пише історію Бутейок, мріє видати про нього І свою книжку. У зборі матеріалу допоміг... велосипед. З допомогою такого транспорту побував у багатьох музеях, архівах. У книзі буде відведене місце й для односельців, які, здобувши вищу освіту, працюють у різних галузях народного господарства в районних, обласних центрах України. Як, скажімо, Петро Давидюк - директор Рівненського музучилища, Григорій Кокора - ніш завідуючий однією з аптек у цьому ж місті... Сам Петро Семенович закінчив Київський топографічний технікум.

Є з кого брати приклад

Закінчивши школу, молодь виїжджає з села. Та більшість усе-таки залишається, працює на землі. Приклад у роботі брати є з кого. Першим фермером не тільки в Бутейках, а, мабуть, і в районі став Андрій Климець. Першопрохідцям завжди найважче, та він упевнено йшов до поставленої мети. У руках в Андрія Макаровича оживала будь-яка сільгосптехніка. На жаль, не судилося довго бути справжнім господарем на рідній землі: передчасно пішов із життя. Його справу підхопили дружина, дочка, зять. У господарстві є автомобіль, трактори, зерноочисні машини, навіть зерновий комбайн.

Має фермерське господарство також Петро Колдун. Спориться робота й у нього. Петро Петрович спроектував міст, який під його керівництвом проклали через річку Мельниця. Будівельними матеріалами допоміг народний депутат України Микола Шершун. Дубовий настил на бетонних опорах послужить людям не один рік. А головне, щоб добратися тепер у Степань, не доводиться робити, як кажуть, чималий круг.

Жаль тільки, що занепадає СГПП "Бутейківське". Не зуміли навіть минулого літа заготовити вдосталь кормів для худоби, а тому передали її на зимування в сусіднє село Гуту, що в Костопільському районі. Правда, керувати господарством не так давно довірили Володимирі Климцю. Можливо, він зарадить проблемі, а так людям працювати ніде. У центрі зайнятості в Сарнах безробітними зареєстровано не менш як 100 односельців.

Одна з проблем - телефонізація

Безробіттям проблеми в Бутейках на сьогодні не закінчуються. На все село тут 4 телефони, хоч бажання телефонізувати будинки мають 70 господарів. Більшість з них заяви написали вже 14 років тому. Зв'язківці тільки руками розводять: щоб прокласти 3 км кабелю, здійснити інші роботи, потрібні кошти. Їх підприємство поки що не має. Отож і пропонує селянам вкласти власні гроші. Бо й ці чотири телефони, що є, не завжди працюють надійно: уже відслужили своє дроту, вважають у сільській раді.

До послуг жителів магазин Великовербченського споживчого товариства. У ньому можна купити товари першої необхідності, л Якщо ж зібрав гроші й хочеш придбати одяг, взуття, то треба їхати на ринок у Степань або . Сарни. А це ж десятки кілометрів. Можливо, . дещо поліпшиться торговельне обслуговування, коли стане до ладу діючих приватний . магазин. Його будівництво вже розпочато. . Відтак конкуренція змусить краще та більше , насичувати товарами свої торговельні заклади й споживче товариство. 5 Проблемою в селі є й пиятики окремих людей. Деякі чоловіки взялися за нелегальний . бізнес: копають неподалік бурштин. Якщо поталанить, то, збувши знахідку, "обмивають" удачу. Страждають від цього сім'ї. Тільки за останні роки 8 з них розпалися. А подружжя . мають малолітніх дітей.

У Бутейках уже не один рік працює новозведений православний храм. Але зараз у ньому немає настоятеля. Богослужіння проводить отець Олександр з сусіднього Великого Вербчого. Громада сподівається, що приїде

в село священнослужитель. До відремонтованого будинку для настоятеля добудовують веранду - створюють кращі умови для його проживання.

Цей населений пункт входить у 30-кілометрову зону Рівненської АЕС. Отож, тут мають надію, що прокласти газ до села допоможе держава.

Віддалене, але не пасе задніх

Директор місцевого ЗНЗ І – ІІ ст. Володимир Шепель, якого вже не один рік обирають депутатом сільради, довіряють виконувати обов'язки голови сількому, з гордістю сказав: "Бутейки, хоч і віддалені від райцентру, але не пасуть задніх". І це дійсно так. У перші роки незалежності України тут, мабуть, першими в районі прийняли гімн, герб, прапор села. Гімн, до речі, написав місцевий житель, секретар Великовербченської ради Ростислав Давидюк. Куточок сільської символіки і є в школі, поряд з нею - символіка держави. Зі знанням справи місцеві умільці вигоди в Україні - булаву. Цей, якщо можна так сказати, сувенір дарували керівникам району. Колишній депутат Верховної Ради України Віктор Петрук презентував виріб від імені жителів Полісся своїм колегам.

Щороку 6 травня в Бутейках святкують день села. У цю пору воно потопає в зелені садків зі співом соловейків, у межиріччі Мельниці та Чапельки виглядає, мов оксамитовий острівець, помережений білопінням вишень. Здається, ось-ось він підніметься ввись і полетить у голубинь високого неба.

Обов'язково на урочистостях вшановують тих, хто творив і творить зараз історію Бутейок. Наприклад, найстарших односельців Катерину Шепель (1918 р.н.) і Василя Давидюка (1916 р.н.). Катерина Яківна - ветеран колгоспної праці, а Василь Григорович - фронтовик, інвалід Великої Вітчизняної. Працює в селі спортивний клуб «Гарт», місцева рада передала в заклад культури музичну апаратуру. Це посприяло тому, що вечори відпочинку, дискотеки в ньому проходять ще цікавіше.

Місток у майбутнє

Ось таким із розповідей постало перед нами село Бутейки. Гордяться люди і його минулим. Легенди, перекази, що зібрав Петро Макаренко, засвідчують: був у цій місцевості Петро Перший. Мовляв, проїжджаючи, щоб заготовити ліс для майбутнього флоту, зупинився, вражений навколишньою красою, і вигукнув: "Бути селу!". Інша легенда стверджує, що початок поселенню дав хлопець, який, пасучи в лісі худобу, один-єдиний залишився живим після татарського оточення та спалення села. Дехто назву Бутейок пов'язує з тим, що, можливо, за царювання Катерини в цій місцевості знайшли чорний камінь - бут...

Перекази засвідчують: на території Бутейок жили мудрі, працьовиті, горді люди. Є свідки, які розповідають, що тільки в роки минулої війни поселення горіло двічі, І але вцілілі мешканці знову й знову поверталися сюди. Їх кликали, закатовані фашистами, батьки й діди, брати та сестри. І тепер пам'ять односельців про минуле - місток у майбутнє. Недарма ж у народі кажуть: хто не знає свого минулого, той недостойний дня завтрашнього.

Катерина ІВАНЧУК.